میراث ماندگار

مسجد کوشک فردوس

قدمت مسجد کوشک فردوس که به شماره ۱۱۹۹۲ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است را به اوایل اسلام تا دوران تیموری منسوب دانسته اند، این بنای قدیمی در میدان موسی بن جعفر(ع) به طرف میدان گلشن قرار دارد.

این مسجد با داشتن کتیبه‌ای به سال ۵۵۴ هجری قمری ساخت بنا را تا دوره سلجوقی به عقب می‌برد و از طرفی طاق‌هایی دارد که به تقلید از سبک ساسانی و با ستون‌های قطور و متناسب با طاق‌ها است که دوره ساخت آن را به سده‌های اول اسلام می‌رساند، به عبارتی فرم و اندام واره‌های مسجد، هم پایه مساجدی چون تاریخانه دامغان می‌آید.

لایه‌های متعدد گچ بر دیواره‌ها نیز نشان از تحولات فراوان دارد که بر مسجد کوشک گذشته است.

مسجد در کنار دروازه قاین شهر تون بنا شده و احتمال دارد مسجد متعلق به بافت شهری دیگری به لحاظ جانمایی باشد که با زلزله‌ها و تخریب‌ها کم کم به کنار حصار و باروی شهر رانده شده است. پیگردی و لایه‌نگاری می‌تواند تغییرات شهر تون و چهره آن را تا حد زیادی مشخص کند.

اخبار

نقد ۲ کتاب در کتابخانه های زیرکوه

دو کتاب در کتابخانه عمومی شهدای غزه زهان و علاءالدین محمد آبیزی زیرکوه نقد و بررسی شد.

به گزارش روابط عمومی کتابخانه های عمومی استان کتاب «کربلا مبارزه با پوچی ها»، نوشته «اصغر طاهرزاده» و در مورد واقعه کربلا است که در کتابخانه شهدای غزه زهان نقد و بررسی شد. این اثر مجموعه ای از سخنرانی های استاد «اصغر طاهرزاده» است.

بنابراین گزارش این کتاب فقط به واقعه کربلا نپرداخته بلکه ریشه ها، نتایج و نگرش تحلیلی به این واقعه را نیز بررسی کرده است.

کتاب «کربلا مبارزه با پوچی ها» کربلا و شخصیت هایی که در آن حضور داشتند را به درستی تحلیل و در نهایت نتیجه گیری می کند که چطور از کربلا درس بگیریم و آن را در جامعه امروزی خود پیاده کنیم.

در ادامه این گزارش آمده است کتاب «کوچکترین سرباز عاشورا» که نوشته «افسانه موسوی گرمارودی» است در کتابخانه علاءالدین محمد آبیزی نقد و بررسی شد. در این اثر مصور و رنگی که برای گروه سنی «ب» و «ج» به چاپ رسیده است، واقعه کربلا و شهادت علی اصغر(ع) از زبان خود آن حضرت بازگو می شود.

به گزارش روابط عمومی کتابخانه های استان، در این کتاب همچنین صحبت های ایشان با کودکان در مورد تشنگی در صحرای کربلا و ساقی شدن حضرت عباس(ع)، عموی بزرگوارشان آمده است.

انتشار ۱۴ کتاب دفاع مقدس

حسین قربانی– ۱۴ کتاب در حوزه دفاع مقدس توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس استان منتشر شده است.

معاون هنری و ادبیات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس استان به «خراسان جنوبی» گفت: تاکنون ۱۴ کتاب در زمینه شعر، خاطرات و کودک و نوجوان در عرصه دفاع مقدس توسط بنیاد منتشر و از این تعداد ۱۱ کتاب رونمایی شده است و تا پایان سال جاری ۳ کتاب دیگر رونمایی می شود.

«مهدی رحیم آبادی» افزود: جلد دوم کتاب «سبک بالان» نوشته «سجاد محقق عطائی»، گزیده ای از خاطرات خانواده معظم شهدای بشرویه و یادی از ۳ شهید گمنام بشرویه است که تا پایان سال رونمایی می شود و کتاب «دلیرمردی از خراسان» زندگینامه «شهید کاوه» به قلم «سمیه اقبالی نسب» و دکتر «مرادعلی واعظی» از دیگر آثار است. وی کتاب «نقش مخابرات در جنگ» در قالب کار پژوهشی توسط «محمد حسن افضلی فر» را سومین عنوان اعلام کرد که تا پایان سال توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس استان رونمایی می شود.

ضرورت های تمرکز در سیاست گذاری

خراش موازی کاری بر سیمای فرهنگ استان

قاسمی – موازی کاری بخش های دولتی و خصوصی از نقاط ضعف حوزه فرهنگ استان است که مدیرکل فرهنگ وارشاد اسلامی خراسان جنوبی از آن در شبکه مسائل فرهنگی استان یاد می کند و توضیح می دهد: موازی کاری علاوه بر ضعف بدنه کارشناسی حوزه های مختلف دستگاه های فرهنگی، کمبود نیروی خلاق و کارآفرین در استان و به ویژه حوزه فرهنگ وهنر، نگاه اقتصادی صرف به فعالیت های فرهنگی و هنری و... از جمله نقاط ضعف استان است.

«محبی» می گوید: دستگاه های تصمیم گیرنده در بحث های فرهنگی زیاد هستند زیرا برای هر دستگاه بودجه فرهنگی مصوب و دستگاه موظف می شود بر اساس آن کارهای فرهنگی انجام دهد و بودجه را جذب کند اما گاهی این دستگاه ها از نحوه کار فرهنگی، چگونگی آن و حتی فراهم کردن بستری برای جذب اعتبار فرهنگی اطلاع ندارند.

■ **تداخل موضوعات**

او تاکید می کند: گاهی حتی موضوعات با هم تداخل می یابد، برای مثال اقدام مذهبی و ورزشی یا اردوهای درون دستگاهی و دوره های اوقات فراغت دستگاه ها با کار فرهنگی تداخل پیدا می کند.

به نظر وی، تمرکز در سیاست گذاری برای برنامه های فرهنگی دستگاه ها ضرورت دارد تا حداقل تصمیم گیری ها متعدد نباشد و در حال حاضر مشکل، تعدد دستگاه های تصمیم گیرنده در امور فرهنگی است و با توجه به گستردگی مقوله فرهنگ، افزایش مجریان و برنامه ها مانعی ندارد.

وی می گوید: تعدد در سیاست گذاری های فرهنگی؛ موازی کاری در اجرا، هم پوشانی، تعارض و تقابل و... را به دنبال دارد که باعث خنثی شدن بودجه می شود بنابراین پیشنهاد می شود یک وزارتخانه برای سیاست گذاری امور فرهنگی انتخاب شود که با توجه به گستردگی کار در وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی در حوزه های مختلف این مجموعه گزینه مناسبی است.

وی ادامه می دهد: انتخاب یک سیاست گذار در بخش کلان ضرورت دارد، نمونه مشابه آن در شورای فرهنگ عمومی استان است که به عنوان بالاترین مقام و جایگاه فرهنگی استان برای مهم ترین موضوعات فرهنگی منطقه تصمیم گیری می کند و پس از آن به تناسب ماموریت ها ،وظیفه هر دستگاه به آن ابلاغ و گزارش عملکردهای دوره ای درخواست می شود.

■ **تعیین یک مرکز ثقل**

وی یادآوری می کند: تعیین یک مرکز ثقل تصمیم گیری به همه دستگاه های فرهنگی کمک می کند زیرا همه دستگاه ها بودجه فرهنگی و ظرفیت های خوبی دارند که در پوشش مرکز تصمیم گیری قابل هدایت و استفاده است.

«محبی» مثالی مطرح می کند که در یک همایش ویژه فرهنگی با تصمیم گیری درست هر دستگاه کاری انجام می دهد، دانشگاه تهیه مقاله، شهرداری تبلیغات، فرهنگ و ارشاد اسلامی اجرا و... را می توانند انجام دهند اما چنانچه هر مجموعه ای بخواهد به صورت جداگانه در مورد همان موضوع اقدام فرهنگی انجام دهد چند کار جزیره ای و کوچک حاصل می شود که شاید نتواند حق مطلب را به درستی ادا کند.

او ادامه می دهد: درحال حاضر هم وضعیت بد نیست، بین دستگاه ها تعامل وجود دارد اما باید در مرکز برای جلوگیری از موازی کاری در حوزه فرهنگ تصمیم گیری و در استان ها اجرا شود که این کار در راهپیمایی عظیم اربعین نمود یافت همان طور که هر دستگاهی کاری انجام داد و در نهایت اقدامی بزرگ عملی شد اما اگر هرمجموعه ای جداگانه اقدام می کرد یک هجمه بزرگ پیش می آمد که شکوه راهپیمایی اربعین را نداشت.

وی در مورد پذیرش فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان مرجع سیاست گذار به تعامل و توافق ها با دستگاه های اجرایی اشاره می کند و می گوید:در خیلی برنامه ها همکاری و مشارکت وجود دارد و تجربه نشان داده کار جزیره ای نتیجه خوبی ندارد، در استان موفقیت هایی در تجلیل از مفاخر ومشاهیر به دست آمده که حاصل اقدام های کلی فرهنگ و ارشاد اسلامی است و دستگاه ها هم مشارکت داشته اند.

■ **یک کاسه شدن**

وی تعداد دستگاه های عضو شورای فرهنگ عمومی استان را ۲۳ مورد عنوان می کند و ادامه می دهد: دو نفر از فعالان شاخص استان در حوزه فرهنگ، امام جمعه بیرجند واستاندار هم در این جمع حضور می یابند و ۲۷ نفر در مباحث کلان فرهنگی منطقه تصمیم گیری می کنند.

او به مثال دیگری اشاره می کند و می گوید: موضوع طلاق در این شورا مطرح و وظایف دستگاه ها اعلام شد هر چند دستگاه ها نظرهای متفاوتی داشتند اما معاونت فرهنگی سپاه با پژوهش موفقی که ارائه داد رای اکثریت را به دست آورد اگرچه دستگاهی فرهنگی- نظامی است اما در نتیجه یک کاسه شدن کار در شورای فرهنگ عمومی نتیجه بهتری حاصل شد.

«محبی» می گوید: تا آن جا پیش می رویم که در برنامه هایی مانند برگزاری موسیقی در استان ۶ عضو از جمله سپاه، میراث فرهنگی، حوزه هنری، تبلیغات اسلامی و...در مورد فرد مدعو، محل برگزاری، ظرفیت استان و... نظر بدهند و در گذشته فرهنگ وارشاد اسلامی به تنهایی در این مورد تصمیم می گرفت.

■ **آسیب های موازی کاری**

وی به برخی آسیب های موازی کاری در حوزه فرهنگ هم اشاره می کند و توضیح می دهد: این کار باعث می شود برنامه فرهنگی تاثیرگذاری خود را از دست بدهد زیرا زمانی که چند دستگاه کار فرهنگی انجام می دهند شدت و ضعف فعالیت، دیدگاه و ظرفیت ها متفاوت است و در نتیجه خروجی کار هم متفاوت خواهد بود و آن طور که باید تاثیرگذار نیست.

او از دیگر آسیب ها در موازی کاری فرهنگی، سلیقه ای عمل کردن دستگاه ها را نام می برد و می گوید: چنانچه دستگاهی به سیاست های کلان استان وکشور مطلع نباشد یا احاطه نداشته باشد خروجی کار آن در راستای سیاست های کلان نخواهد بود زیرا هر منطقه ملاحظات فرهنگی خاص خود را دارد. وی تاکید می کند: موازی کاری در حوزه فرهنگ باعث می شود در برخی امور به دلیل تعدد موضوع و نگاه ، چندگانگی به وجود آید در حالی که اگر همه ظرفیت ها یک کاسه شود و همه با هم یک کار انجام دهند بهره برداری فرهنگی از موضوع بهتر خواهد بود.

او باز هم یک مثال موفق مطرح می کند: این که در مباحث قرآنی این موضوع پیگیری شده و شورای توسعه قرآن با محوریت فرهنگ و ارشاد اسلامی شکل گرفته است که تبلیغات اسلامی، جامعه قاریان، اوقاف و امور خیریه و... در آن پای کار هستند.

فعالیت های قرآنی به شورا ارائه و بودجه آن مصوب می شود و روند کار با گذشته تفاوت دارد که فرهنگ و ارشاد اسلامی مدیریت می کند و موضوعات قرآنی بدون کمترین حاشیه مصوب و اجرا می شود.

جشنواره فیلم فجر در استان برگزار نمی شود

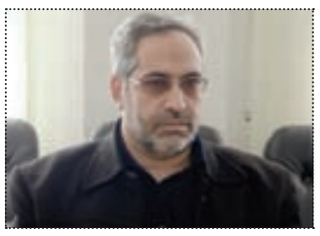

حافظ– جشنواره فیلم فجر در خراسان جنوبی برگزار نمی شود.

معاون هنری فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به خبرنگار ما گفت: این جشنواره به دلیل محدودیت های مالی در استان برگزار نمی شود. برای برگزاری این برنامه با وزارتخانه مکاتبه شده اما هنوز سیاست خاصی برای استان ها مصوب نشده است.

«زمزم» گفت: فقط یک سال جشنواره فیلم فجر با همکاری استانداران و وزارتخانه برگزار شد اما امسال چون وضعیت مالی خوب نیست امکان اکران فیلم با اعتبارات مورد نیاز فراهم نیست. تهیه کنندگان برای هر فیلم ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان درخواست کردند که با این شرایط ۲۰۰ میلیون تومان برای ۱۰ فیلم نیاز دارند و تامین آن مشکل است.

وی افزود: با این وضعیت و ظرفیت سینماهای بیرجند بلیت هر فیلم باید ۳۰ هزار تومان فروخته شود اما به نظر می رسد از این قیمت استقبال نشود. کمک های فرهنگی هنری هم وجود ندارد تا برای اکران از آن استفاده شود بنابراین برگزاری جشنواره فعلا منتفی است و تعداد معدودی از استان ها این برنامه را برگزار می کنند و خراسان رضوی هم با همکاری برخی دستگاه ها می تواند بعضی فیلم های فجر را اکران کند.

وی تاکید کرد: هنوز برای برگزاری جشنواره فیلم فجر تا ۱۲ بهمن فرصت هست و در صورت اعلام وزارتخانه و تامین اعتبار هماهنگ می شود. به گفته وی، اجرای شب شعر، جشنواره نمایش شب های طنز بیرجند، محافل انس قرآن از طریق دفتر قرآن و عترت، برنامه شب های شعر شهرستان ها و... از جمله برنامه های پیشنهادی برای دهه فجر امسال است.

وی به کم بودن کمک های استانی به منطقه ای مانند خراسان جنوبی اشاره کرد و در مورد علت آن پاسخ داد: آیتم های مختلفی برای برخورداری از این فرصت موثر بوده که جمعیت از آن جمله است و در برخی استان ها مسئولانی مانند استاندار در زمینه کمک های فرهنگی هنری می توانند موثر باشند.

وی تصریح کرد: کمک های فرهنگی هنری بیشتر برای امور جاری هزینه می شود تا در بخش فرهنگی و هنری ، در حالی که در استانی مانند خراسان شمالی استاندار برای برگزاری جشنواره تئاتر رضوی ۳۰۰ میلیون تومان کمک می کند اما در جشنواره نقاشی خط و حروف نگاری خراسان جنوبی کمک های فرهنگی و هنری دیده نمی شود. وی ادامه داد: در بسیاری از فعالیت ها یا هنرها شاید کمک هایی از وزارتخانه دریافت شود اما اعتبار کمک های استانی در هزینه های جاری مصرف می شود، ابتدای هر سال برنامه های فرهنگی و هنری معاونت ها اعلام می شود اما اجرای آن ها مشروط به تامین اعتبار است.

جشن «شعر فجر» در بیرجند برگزار می شود

رنجبر– جشن «شعر فجر» به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در کانون هنرمندان بیرجند برگزار می شود. مدیر عامل کانون هنرمندان استان با بیان این مطلب به «خراسان جنوبی» گفت: جشن «شعر فجر» با حضور شاعران طنزپرداز استان ۱۸ بهمن سال جاری برگزار می شود.

«رفیعی» افزود: شرکت علاقه مندان در این جشن محدودیتی ندارد و همه می توانند برای خواندن شعر یا متن طنز در این جشن شرکت کنند، به علاوه جشن فجر هم ۲۱ بهمن در فرهنگسرای وحدت با اجرای برنامه های شاد و مفرح برگزار می شود.

رقابت ۷۶۳ حافظ قرآن در خراسان جنوبی

مسابقات حفظ قرآن کریم با حضور حافظان ۵ جزء به بالای قرآن کریم در دارالقرآن فرماندهی انتظامی خراسان جنوبی برگزار شد و در این مسابقات ۷۶۳ حافظ قرآن با یکدیگر رقابت کردند.

به گزارش شبستان، رئیس عقیدتی سیاسی فرماندهی انتظامی خراسان جنوبی در حاشیه این مسابقات گفت: در این سطح از مسابقات حافظانی که میزان حفظیات آن ها از ۵ جزء بیشتر است به رقابت پرداختند .

حجت الاسلام «رضا عرفانی» افزود: در این دوره از مسابقات ۷۶۳ نفر از کارکنان و خانواده کارکنان فرماندهی انتظامی خراسان جنوبی در آزمون حفظ قرآن کریم شرکت کرده اند که از این تعداد ۳۹۸ نفر که در مقطع یک جزء شرکت کرده بودند موفق به کسب نمره قبولی و دریافت گواهینامه شده اند و بقیه شرکت کنندگان در حال آزمون هستند . وی ادامه داد: نفرات برتر این مسابقات به تعداد ۶ نفر در آزمون ۵ جزء به بالای قرآن کریم در سطح مسابقات دارالقرآن کریم سازمان تبلیغات اسلامی کشور شرکت کرده که موفق به کسب گواهینامه کشوری شده اند .وی حفظ قرآن کریم را از اولویت های برنامه های فرهنگی فرماندهی انتظامی خراسان جنوبی برشمرد و عنوان کرد: گسترش و توسعه فضای دارالقرآن در حال برنامه ریزی است.

نشر نو

«قطار شب به لیسبون»

«قطار شب به لیسبون» عنوان سومین رمانی است که «پاسکال مرسیه» فیلسوف و نویسنده سوئیسی آن را در سال ۲۰۰۴ منتشر کرد، فروش این کتاب تاکنون از مرز ۳ ونیم میلیون نسخه گذشته و با این آمار از پر فروش ترین کتاب های سال های اخیر بوده است. این رمان به ۳۵ زبان ترجمه شده و در چند سال گذشته در محافل هنری و فکری مورد توجه و نقد بسیار قرار گرفته است و پس از گذشت ۱۰ سال از انتشار به دلیل غنای اندیشه فلسفی، نثر شیوا و فوق العاده به رمان جهانی تبدیل شده است.

«قطار شب به لیسبون» نه تنها داستان چند جانبه سفری از میان اروپا بلکه حماسه سفری است که از میان اندیشه و احساس ما می گذرد .

در این کتاب پرسش هایی اساسی درباره ماهیت تغییر و تحول درونی، پیامدهای این تغییر و تحول و دشواری سفر درونی و کندن از خودِ پیشین مطرح می شود.

چاپ جدید این کتاب امسال توسط انتشارات فراونگ در طبس انجام شد و «زهرا نیکان پور» آن را ترجمه کرده است. در این رمان ۴ فصل شامل دل کندن و رفتن، دیدار، تلاش و بازگشت را می خوانید.

تقویم استان

مودی– در این ستون شما می توانید وقایع گذشته هفته پیش رو در استان را بخوانید.

یکشنبه ۲۷ دی: ثبت قلعه شاهدژ نهبندان در فهرست آثار تاریخی (سال ۱۳۷۷)

سه شنبه ۲۹ دی: برگزاری همایش نکوداشت مقام علمی استاد دکتر «محمد حسن گنجی» دانشمند برتر هواشناسی جهان در سال ۲۰۰۱ و پدر جغرافیایی ایران (سال ۱۳۸۰)

پنجشنبه اول بهمن: تاسیس مدرسه شوکتیه (سال ۱۲۸۶)

پنجشنبه اول بهمن: تولد «محمد حسن معاضدی» از شعرای بومی سرای بیرجند.

پنجشنبه اول بهمن: آغاز به کار فعالیت دانشگاه جامع علمی و کاربردی بشرویه (سال ۱۳۸۷)

پنجشنبه اول بهمن: برگزاری همایش آشنایی با سازمان تجارت جهانی و الحاق ایران به آن در بیرجند (سال ۱۳۸۷)

جمعه ۲ بهمن: شروع دوره نمایندگی «حسین خزیمه علم» نماینده مردم بیرجند در دوره بیستم مجلس شورای ملی (سال ۱۳۳۹)

دریچه فرهنگ

مرمت ۲ نسخه خطی در آزمایشگاه «مرمت»

۲ نسخه خطی در آزمایشگاه مرمت اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان مرمت و بازسازی شد.

مسئول آزمایشگاه مرمت اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان با اعلام این خبر گفت: این دو نسخه با خط نسخ و نستعلیق نوشته شده و مربوط به دوره پهلوی اول است.

به گزارش روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان جنوبی، «شعیبی» افزود: عقدنامه، سند یک رو با کاغذ کاهی خط دار است که با نام خدا شروع شده و دارای حاشیه نویسی با ۴ مهر است.

سند خرید و فروش، سند دو رو با کاغذ کاهی و دارای حاشیه نویسی با یک مهر رو و ۳ مهر در پشت سند است. وی ادامه داد: براساس تاریخ روی اسناد عقدنامه مربوط به ۸۳ سال قبل و سند خرید و فروش متعلق به ۸۱ سال قبل است.

وی همچنین به مرمت ۶۴ شیء فرهنگی و تاریخی تا پایان آذر اشاره کرد و توضیح داد: از ابتدای سال جاری این اشیاء شامل سفال، سنگ، فلز، کاغذ و... در آزمایشگاه مرمت اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان پاکسازی، مرمت و بازپیرایی شد.

وی اضافه کرد: بیشتر اشیاء مرمت شده مربوط به دوره اسلامی و هر یک دارای شناسنامه فنی است و تمام آن ها پس از پاکسازی و مرمت آماده معرفی و نمایش در موزه است.

«شعیبی» انتخاب مرمتگر برتر کشور در سال ۹۴ از خراسان جنوبی را نشانگر سعی و تلاش کارشناسان آزمایشگاه اداره کل دانست.